

Nr 331

Av herr **Josefson i Arrie m. fl.**, om åtgärder för att åstadkomma bärkraftiga och effektiva familj jordbruk.

(Lika lydande med motion nr 300 i Första kammaren)

Rationaliseringsverksamheten inom jordbruket skall självfallet syfta till att göra företagen så effektiva som möjligt. Företagsekonomiska undersökningar har visat, att en- och tvåfamiljsjordbruket har god konkurrenskraft gentemot större företag. Slutsatsen härav måste bli att detta jordbruk, det egentliga bondejordbruket, även i framtiden bör vara den helt dominerande företagsformen i vårt land. För rationaliseringsverksamhetens vidkommande bör detta innebära att det statliga stödet även i fortsättningen skall inriktas främst på familj jordbruket.

Den jordbrukspolitiska reformen 1967 innebär bl. a., att statens medverkan i arbetet med jordbrukets rationalisering i princip skall avse uppbyggnad av effektiva jordbruksföretag utan begränsning till någon särskild företagsform. Härom förelåg enighet. I fråga om familj jordbrukets ställning yppade sig emellertid vissa meningsskiljaktigheter. I propositionen liksom sedan också i den socialdemokratiska utskottsreservation, som blev riksdagens beslut, var utgångspunkten att familj jordbruket under alla förhållanden för överskådlig tid skulle komma att dominera inom det svenska jordbruket. Med denna motivering avvisades det från vårt håll framförda förslaget om att riksdagen särskilt skulle uttala att det fortsatta arbetet för jordbrukets rationalisering i främsta hand borde inriktas på åstadkommandet av bärkraftiga familj jordbruk. Man behövde inte befara, hette det i den nämnda socialdemokratiska reservationen, att rationaliseringsinsatserna skulle komma att försvagas för de mindre storleksgrupperna inom jordbruksföretagen.

Vid fjolårets riksdag gjordes i stort sett samma uttalanden.

Erfarenheterna från tillämpningen av den nya jordbrukspolitiken är ännu knapphändiga. Uppenbart är dock att farhågorna för ett tillbaksjutande av familj jordbruket var motiverade. Tendensen tyder på att förhållandevis stora enheter ges företräde till kreditgarantier.

Brukningens enheterna inom det svenska jordbruket består till 80 % av gårdar under 20 ha. Det primära målet för strukturrationaliseringen måste vara att göra sådana enheter bärkraftiga. Det måste härvid också vara självklart att rationaliseringsverksamheten bör inriktas på en suc-

cessiv uppbyggnad av rationella familjeföretag. Möjligheterna till en sådan strukturrationalisering förminskas i samma mån som stödet förbehålles redan bärkraftiga enheter.

Enligt vår mening är det anledning för riksdagen att uttala att det fortsatta arbetet för jordbrukets rationalisering i främsta rummet bör inriktas på åstadkommande av bärkraftiga familj jordbruk.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala att det fortsatta arbetet för jordbrukets rationalisering i främsta rummet bör inriktas på åstadkommande av bärkraftiga och effektiva familj jordbruk.

Stockholm den 23 januari 1969

Stig Josefson (cp) *Tage Sundkvist (cp)* *Torsten Stridsman (cp)*
i Arrie

Claes Elmstedt (cp) *Erik Larsson (cp)* *Gunnel Jonäng (cp)*
i Norderön
